

29. TUND MISJONIPÜHA (RISTIMINE)

Õpetajale

Ristimine on hetk, mil meid võetakse Jumala perekonna liikmeks. Kõik inimesed on küll Jumala loodud ja selles mõttes Jumala lapsed, kuid ristimisel me saame Jumala perekonna liikme staatuse. See on väga oluline, sest seda ei võeta meilt mitte kunagi ära. Ristimisel vaimulik teeb õhus meie lauba ja rinna kohal ristimärgi ja märgib sellega ära, et me oleme Jeesuse omad. Seda võib nimetada Jeesuse pitseriks meis. Meie luterlik kirik õpetab, et ristimisel Jumal kingib meile Püha Vaimu. See on väga suur kingitus, vägi, kes tegutseb meis ja tõmbab meid Jumala poole. Püha Vaim aitab meil näha Jumala tegutsemist meie elus ja tekitab meis usu. Ristimisel öeldakse ka välja inimese nimi. Piiblis Jumal ütleb „Ära kardada, sest ma olen lunastanud sinu, ma olen sind nimepidi kutsunud, sa oled minu päralt.“ (Js 43:1) Ristimine ei ole pelgalt pidulik nime andmise tseremoonia, vaid tegelikult peremehe vahetus, inimese tõstmine saatana meelevaldalt Jumala meelevaldalla alla. Niimoodi ei pea seda asja lastele seletama, kuid täiskasvanul on endal hea mõista, kui suure asjaga on tegu. Meil on pühapäevakoolis tihti lapsi, keda pole ristitud, ja sellepärast on tegu ka tundliku teemaga. Laps ju ei saa päris ise otsustada, kas teda ristitakse või mitte, lapsevanem peab ka olema ristitud ja leeritatud ja tahtma oma last ristida. Aga seda võib lastele küll öelda, et kunagi pole liiga hilja lasta ennast ristida, ja siis kui laps saab täiskasvanuks, ei saa keegi keelata tal leerikooli minna ja ristitud saada. Ristimine on oluline, kuid ristimise puudumine ei ole takistuseks pühapäevakoolis või kirikus käimisele, palvetamisele ega Jumalasse uskumisele. Jumal on nii suur, et Tema võib tegutseda iga inimese südames.

Me ristime inimesi, sest Jeesus käskis oma jüngritel seda teha Matteuse evangeeliumis (Mt 28:18-20). Luterlikus kirikus ristitakse ka väikeseid lapsi, sest ristimine on eelkõige Jumala tegu ja kingitus, mitte inimese tegu, mille jaoks ta peab midagi sooritama, teadma või mõistma.

Mis ristimisel toimub? Loetakse Piiblit, lauldakse, palvetatakse ja vaimulik paneb kolm korda vett ristitava pähe. Ristimise kohta öeldakse, et see on sakrament, püha toiming. Seal on nähtavaks komponendiks vesi ja Jumala sõna ning nähtamatuks osaliseks Püha Vaim. Selle kohta võiks öelda ka, et see on müsteerium. Jumal tegutseb mõnikord viisidel, mida ei ole näha ega võimalik lõpuni mõista.

Teine sakrament luterlikus kirikus on armulaud. Need on omavahel seotud. Ristimises meile kingitakse Jumala arm, ja armulaua saame seda armu kogeda ja maitsta leivas ja veinis, Kristuse ihus ja veres. Ristimine on kristlaseks saamise sakrament, ja armulaud on kristlaseks jäämise sakrament. Mõlemad võetakse vastu usuga.

Tunni eesmärk

- Laps saab aru, mida ristimine tähendab ja mis ristimisel toimub.

Piibliõpetus

Laps õpib läbi mängu. Pühapäevakooli tunnis võib mängida ristimistalitust, nii et lapsed saavad pildi sellest, mis ristimise ajal toimub. Mängu ajal on ristitavaks nukk, mitte keegi lastest, sest elusolendi peal sakramenti mängult ei harjutata. Kui täiskasvanule tundub see imelik või kohatu, ei pea seda tegema, kuid vähemalt mingit osa ristimisel toimuvast võib demonstreerida kindlasti, siis jääb see paremini meelde. Põhiline, et õpetaja ise tunneb ennast hästi selles, mida tehakse. Lastele tuleb ka meelde tuletada enne ja pärast, et tegemist on mänguga. Nukk ei saa päriselt ristitud, ja üleüldse ju ristitakse ainult elus inimesi, mitte mänguasju või loomi.

Õpetaja on võtnud kaasa nuku ning nukule sobivad valged riided. Õpetaja palub kellelgi lastest nuku riietada. Ta võib ka alguses küsida lastelt, kas nad on kunagi ristimist näinud ja mis neile sellest meelde on jäänud.

Kui nukk on riidesse pandud, küsib õpetaja: Kas teate, miks ristimisel pannakse tavaliselt valged riided selga?

Sellepärast, et valge on Jumala armu ja armastuse värv. Valged riided ütlevad, et ristimisel meid mässitakse Jumala armu sisse.

Õpetaja räägib, et kui väike laps tuuakse ristimisele, peavad ta vanemad tahtma teda ristida. Vanemad peavad ise ka olema ristitud (ja leeritatud). Vanemad kutsuvad lapsele ristivanemad. Hea oleks, kui oleks kaks ristivanemat. Ka täiskasvanuid ristitakse. Siis otsustab inimene ise tulla ristimisele ja ristivanemaid ei pea olema, kuid nad võivad olla. Sõbra ja toetajat, usukaaslast on ju igaühel vaja.

Õpetaja: Mis te arvate, mis on ristivanemate ülesanne?

See on olla lapsele ja ta vanematele toeks lapse kasvamisel. Ristivanem peab meeles lapse tähtpäevi ja veedab temaga aega. Võib-olla toob ta mõnikord ka kingitusi. Aga kõige tähtsam ülesanne ristivanemal on palvetada oma ristilapse eest. Vanemad ja ristivanemad õpetavad lapsele, mida see tähendab, et laps on ristitud ja räägivad talle Piiblist ja usust. Kui ristitakse täiskasvanuid, käivad nad ennem leerikoolis ja seal õpetatakse neile, mis ristimine tähendab ning räägitakse Piiblist ja usust.

Õpetaja võib küsida, mis nime nukule võiks panna. Lapsed võivad nukule nime otsustada. Siis kaetakse koos laud: pannakse ilus laudlina, lilled ja Piibel ning süüdatakse küünel. Lauale pannakse ka ilus kauss, mille sisse üks lastest toob vett.

Õpetaja räägib, et kirikuõpetaja on tavaliselt see, kes ristib. Õpetaja palub ühel lastest hoida nukku süles ja ütleb, et tihti hoiab last kas lapsevanem või ristivanem. Võidakse laulda koos laul, näiteks Jumala peopesal.

Õpetaja: Jeesus käskis oma jüngritel ristida inimesi. Matteuse evangeeliumis Ta ütleb: „Minule on antud kõik meelevald taevas ja maa peal. Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse ja õpetades neid pidama kõike, mida mina olen teil käskinud! Ja vaata, mina olen iga päev teie juures ajastu lõpuni.” (Matteuse ev. 28:18-20)

Siis palvetatakse ja tänatakse lapse eest. Seejärel loetakse Piiblit. Õpetaja võib paluda mõnel suuremal lapsel lugeda Markuse evangeeliumist:

Jeesuse juurde toodi lapsi, et Ta neid puudutaks. Ent jüngrid sõitlesid toojaid. Aga Jeesus sai seda nähes pahaseks ja Ta ütles neile: „Laske lapsed minu juurde tulla, ärge keelake neid, sest selliste päralt on Jumala riik! Tõesti, ma ütlen teile, kes iganes Jumala riiki vastu ei võta nagu laps, ei saa sinna.” Ja Ta kaisutas neid ja õnnistas neid, pannes käed nende peale. (Markuse ev. 10:13-16)

Õpetaja: Vaimulik peab ka väikese kõne. Ta võiks öelda näiteks midagi sellist: Elu on kingitus. Jumal on selle meile andnud, ja Ta tahab anda meile ka selle kingituse, et me ei pea mitte kunagi olema üksi. Me saame kutsuda Jumalat isaks ja Tema ei jäta meid kunagi maha. Jeesus armastab lapsi ja soovib, et me usaldaks teda. Ristimine on suur usaldus. Ristimisel anname lapse Jumala hoole alla. „Nõnda ütleb Issand, kes sind on loonud: Ära karda, sest ma olen sind lunastanud, ma olen sind nimepidi kutsunud, sa oled minu päralt!” (Jesaja 43:1)

Õpetaja: Vaimulik küsib, kas vanemad ja ristivanemad tahavad lapse ristida ja teda kasvatada kiriku liikmena, ja nemad vastavad „jah”.

Siis vaimulik ütleb: Võta vastu püha ristimärk oma laubale (pk õpetaja teeb ristimärgi õhus nuku lauba peal) ja rinnale (pk õpetaja teeb ristimärgi õhus nuku rinna peal) tunnistuseks, et risti löödud ja üles tõusnud Jeesus Kristus ka sind on lunastanud ja oma jüngriks kutsunud.

Õpetaja: Vaimulik pühitseb ristimisvee. Pärast seda tunnistatakse seda usku, millesse laps ristitakse. Kõigepealt vaimulik ütleb: “Kõigil, kes tahavad elada Kristuse jüngrina, tuleb otsustavalt pöörduda Kristuse poole ning öelda sellega lahti kõigest kurjast, saatanast ja tema tühjadest lubadustest.”

Õpetaja: Kas keegi teab, milline on meie kiriku usutunnistus? Õpetaja võib seda lastele näidata suurelt paberilt, või võidakse koos laulda mõni usutunnistuse laul. Seda võib ka koos lastega veidi arutada, et kellesse siin usutakse jne. Palju sõltub tunnis osalevate laste vanusest.

Mina usun Jumalasse, kõigeväelisse Isasse, taeva ja maa Loojasse.

Ja Jeesusesse Kristusesse, Tema ainsasse Pojasse, meie Issandasse, kes on saanud Pühast Vaimust, ilma tulnud Neitsi Maarjast, kannatanud Pontius Pilaatuse all, risti löödud, surnud ja maha maetud, alla läinud surmavalda, kolmandal päeval üles tõusnud surnuist, üles läinud taeva, istub Jumala, oma kõigeväelise Isa paremal käel, sealt Tema tuleb kohut mõistma elavate ja surnute üle.

Mina usun Pühasse Vaimusse, üht püha kristlikku Kirikut, pühade osadust, pattude andeksandmist, ihu ülestõusmist ja igavest elu.

Aamen.

Õpetaja: Vaimulik ütleb: „see on meie usk, milles meid Kristuse Kirikus ristitakse.“ Siis ta küsib lapse vanemate ja ristivanemate käest: „Kas te tahate, et see laps ristitakse Kolmainu Jumala, Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse?“

Vanemad ja ristivanemad ütlevad „Jah“.

Õpetaja (teeb ise kaasa): Vaimulik võtab kolm korda vett kausist, valab seda ristitava pea peale (Isa, poja ja püha vaimu ütlemise ajal) ja ütleb: „*Nukule valitud nimi*“, MINA RISTIN SIND ISA JA POJA JA PÜHA VAIMU NIMESSE.

Koos öeldakse „aamen“. Õpetajal on ilus valge salvrätik ja ta palub mõnel lapsel kuivatada nuku pea.

Õpetaja: Vaimulik veel palvetab ristitava eest. Pärast seda öeldakse ristitule: „Tere tulemast Jumala laste perekonda!“

Õpetaja: Vaimulik palub, et kogudus palvetab ristitava eest. Siis ongi eestpalve. Õpetaja võib siin küsida lastelt, kas on keegi või midagi, kelle või mille eest nad tahaksid palvetada. Kui keegi ütleb midagi, palvetab õpetaja selle teema eest ning siis loetakse „Meie Isa palve“. Kui kellelgi palvesoove ei ole, loetakse koos lihtsalt „Meie Isa palve“. See on ühtlasi pühapäevakooli lõpupalve. Nukk võib õpetajal süles olla, see pole enam peaosas.

Lõpuks õpetaja õnnistab kõiki lapsi õnnistussõnadega (4. Moosese raamat 6:22-26).

Kui on tahtmist, võidakse laulda mõni laul, näiteks „Väikene süda“. Siis palub õpetaja kellelgi puhuda ära küünal ning kellelgi viia ristimisvesi õue ja valada selle mõne puu või põõsa alla. Mis sest, et see ristimisvesi polnud pühitsetud, aga ka mängus tuleb sellesse suhtuda austusega. Lõpuks õpetaja võib küsida lastelt, kuidas nad kõike seda kogesid ja mis jäi meelde.

Kui on aega, võib olla veel väike ühine söömine. Ristimine on ju rõõmus asi!

Kuldsalm

„Nõnda ütleb Issand, kes sind on loonud: Ära karda, sest ma olen sind lunastanud, ma olen sind nimepidi kutsunud, sa oled minu päralt!“ (Jesaja 43:1)

Palve

Kallis Jumal. Aitäh, et Sina kutsud meid oma perekonda ja tahad olla meile isaks. Aita meil elada Sinu lastena ja õppida usaldama Sind. Aamen.

Meisterdamine ja tegevus

Meisterdus 1 - Ristimiskaardid

Lastega võiks meisterdada kogudusele ristimisel välja antavaid kaarte. Sinna juurde võib kleepida ka ristimisega seotud kirjakohti. Kaardid võivad olla täpselt sellised, nagu lapsed soovivad. On mõned sümbolid, mida võib kasutada: valge tuvi, tuleleek, veepiisk, rist või küünal.

Kirjakohtade näiteid: Markuse 10:14, Jesaja 40:11, Efeslastele 5:1-2, Efeslastele 4:30, Psalm 78:7, Galaatlastele 3:25, Galaatlastele 4:6, Galaatlastele 3:11, 1 Timoteuse 4:12, Galaatlastele 5:16.

Tegevus 1 - Väärtuslik juba beebina

Vaja läheb:

mõõdulint

ilus karp

ilus nöör (võib olla ka värvivalikut lastele)

käärid

ilusad pärlid aukudega

või puidust pärlid aukudega ja nende kaunistamiseks maalid vms

See tegevus on mõeldud kõikide laste väärtuse meeldetuletamiseks. Ka need lapsed, kes pole ristitud on Jumala mõtteis väärtuslikud ja tähtsad. See väike tegevus võib seda kinnitada.

Õpetaja on ette valmistanud karbi sisse 50cm pikkuse nööri, mille keskel on ilus pärl. Õpetaja teeb karbikese lahti ja lastega koos vaadatakse, mis seal sees on. Õpetaja jutustab, et kui laps sünnib, on ta tavaliselt selle nööri pikkune (võib näidata nööri pikkust). See pärl on meeldetuletuseks sellest, et juba sellise väikese beebina ema kõhus olles, olid Jumala silmis väärtuslik. Jumal armastas sind juba siis kui sa sellise pikkuse beebina sündisid.

Lõikame kõigile lastele u. 50cm pikkused nöörijupid ja paneme nende külge ilusad pärlid.

Võib ka kõigile meisterdada väikesed karbikesed, mida kaunistada. Selle karbikese sisse võivad lapsed panna oma nööri ja kuldsalmi (Jesaja 43:1), mis on välja prinditud. Üks juhend paberist karbi tegemiseks on **LISA 1** ja kuldsalm on **LISA 2**.

Lisaks on võimalus leida karbi meisterdamise valikuid LNÜ Pinteresti lehelt - [LINK](#).

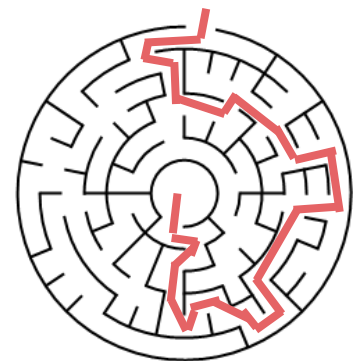
Tegevus 2- Labürint

Vaja läheb:

Prinditud labürindid (**LISA 3**), pliiatsid.

Lase lastel lahendada labürint.

Ülesanne on ristimisvesi vaagnasse saada.

Tegevus 3 - värvipilt

Prindi välja **LISA 4** olev värvipilt ning lase lastel värvida.

Laulud

- „Ma vaatan rõõmsasti taevasse“ J.L. Runeberg & R. Lagi, kogumik „Päevaviisid“
- „Olla Jumala laps“ T. Lige, [NOOTIDE LISA 3](#)
- "Õnnelikud lapsed" kogumik „Päevaviisid“
- „Jeesuse jünger“ T. Jürjo, [NOOTIDE LISA 3](#)
- „Ristimislaul“ C. Jepsson ja M. Vulpius, kogumik „Päevaviisid“
- „Taevaisa peopesal“ P. Simojoki, [NOOTIDE LISA 3](#), [Youtube LINK](#)
- „Liiga väike liiga suur“ J. Levy, [NOOTIDE LISA 3](#), [Youtube LINK](#)
- „Usutunnistuse laul“ T. Jürjo, kogumik „Laulud lastele ja liturgia lastele“
- „Usutunnistus“ P. Simojoki & A-M Kaskinen, kogumik „Noore koguduse laulik“
- „Mina usun Piiblit“ Lastemisjon [LINK](#)
- „Siin on mu väikene süda“ T. Lige, [NOOTIDE LISA 2](#)
- „Jumala peopesal“, P. Halonen, [NOOTIDE LISA 3](#)
- „Jeesus, meid sa puuduta nüüd“ kogumik „Kiriku laulu- ja palveraamat“
- „Ma olen ristitud“ kogumik „Kiriku laulu- ja palveraamat“

Autorid

Titta Hämäläinen
Triin Salmu
Anna Humal
Salome Olenius

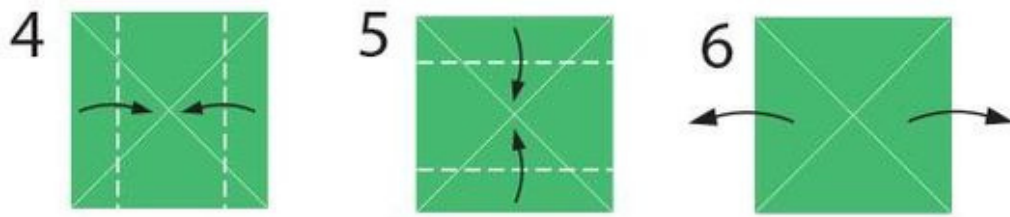
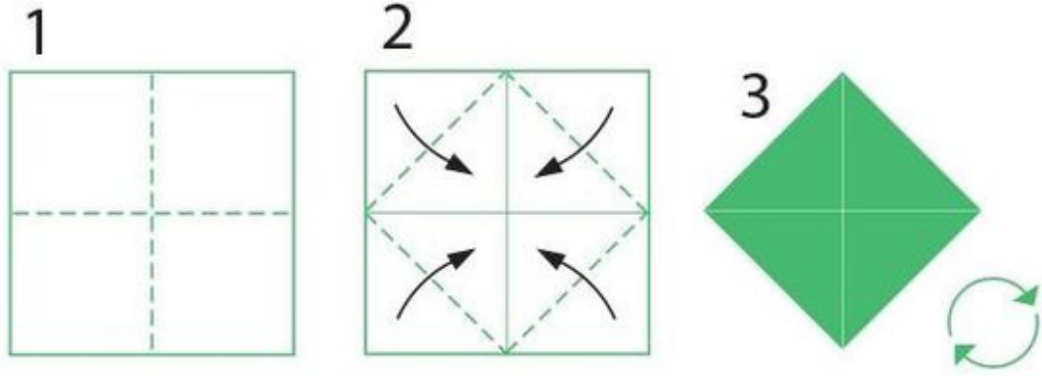

Allikad

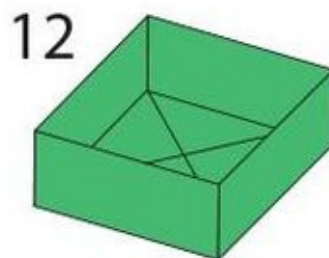
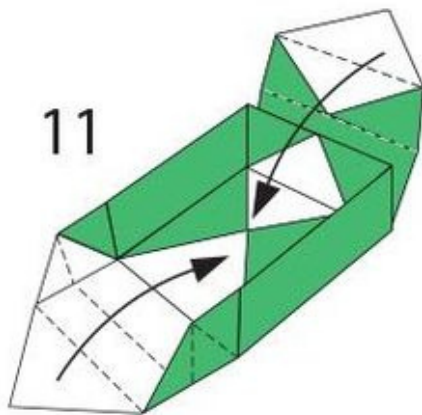
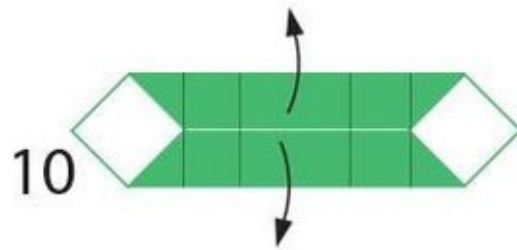
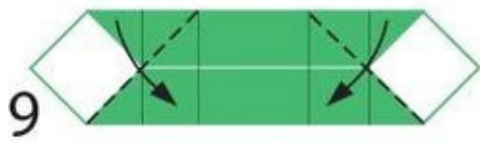
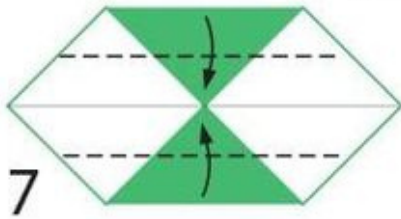
Piibel
EELK agenda
Iga päev sinu juures; LNÜ, 2011
Pinterest

www.bestcoloringpagesforkids.com/baptism-coloring-pages.html (värvipilt)
mazegenerator.net

(C)zakkalife.com

LISA 2 - Kuldsalmid printimiseks, 29. TUND

„Nõnda ütleb Issand,
kes sind on loonud: Ära karda,
sest ma olen sind lunastanud,
ma olen sind nimepidi kutsunud,
sa oled minu päralt!“
Jesaja 43:1

„Nõnda ütleb Issand,
kes sind on loonud: Ära karda,
sest ma olen sind lunastanud,
ma olen sind nimepidi kutsunud,
sa oled minu päralt!“
Jesaja 43:1

„Nõnda ütleb Issand,
kes sind on loonud: Ära karda,
sest ma olen sind lunastanud,
ma olen sind nimepidi kutsunud,
sa oled minu päralt!“
Jesaja 43:1

„Nõnda ütleb Issand,
kes sind on loonud: Ära karda,
sest ma olen sind lunastanud,
ma olen sind nimepidi kutsunud,
sa oled minu päralt!“
Jesaja 43:1

„Nõnda ütleb Issand,
kes sind on loonud: Ära karda,
sest ma olen sind lunastanud,
ma olen sind nimepidi kutsunud,
sa oled minu päralt!“
Jesaja 43:1

„Nõnda ütleb Issand,
kes sind on loonud: Ära karda,
sest ma olen sind lunastanud,
ma olen sind nimepidi kutsunud,
sa oled minu päralt!“
Jesaja 43:1

„Nõnda ütleb Issand,
kes sind on loonud: Ära karda,
sest ma olen sind lunastanud,
ma olen sind nimepidi kutsunud,
sa oled minu päralt!“
Jesaja 43:1

„Nõnda ütleb Issand,
kes sind on loonud: Ära karda,
sest ma olen sind lunastanud,
ma olen sind nimepidi kutsunud,
sa oled minu päralt!“
Jesaja 43:1

„Nõnda ütleb Issand,
kes sind on loonud: Ära karda,
sest ma olen sind lunastanud,
ma olen sind nimepidi kutsunud,
sa oled minu päralt!“
Jesaja 43:1

„Nõnda ütleb Issand,
kes sind on loonud: Ära karda,
sest ma olen sind lunastanud,
ma olen sind nimepidi kutsunud,
sa oled minu päralt!“
Jesaja 43:1

„Nõnda ütleb Issand,
kes sind on loonud: Ära karda,
sest ma olen sind lunastanud,
ma olen sind nimepidi kutsunud,
sa oled minu päralt!“
Jesaja 43:1

„Nõnda ütleb Issand,
kes sind on loonud: Ära karda,
sest ma olen sind lunastanud,
ma olen sind nimepidi kutsunud,
sa oled minu päralt!“
Jesaja 43:1

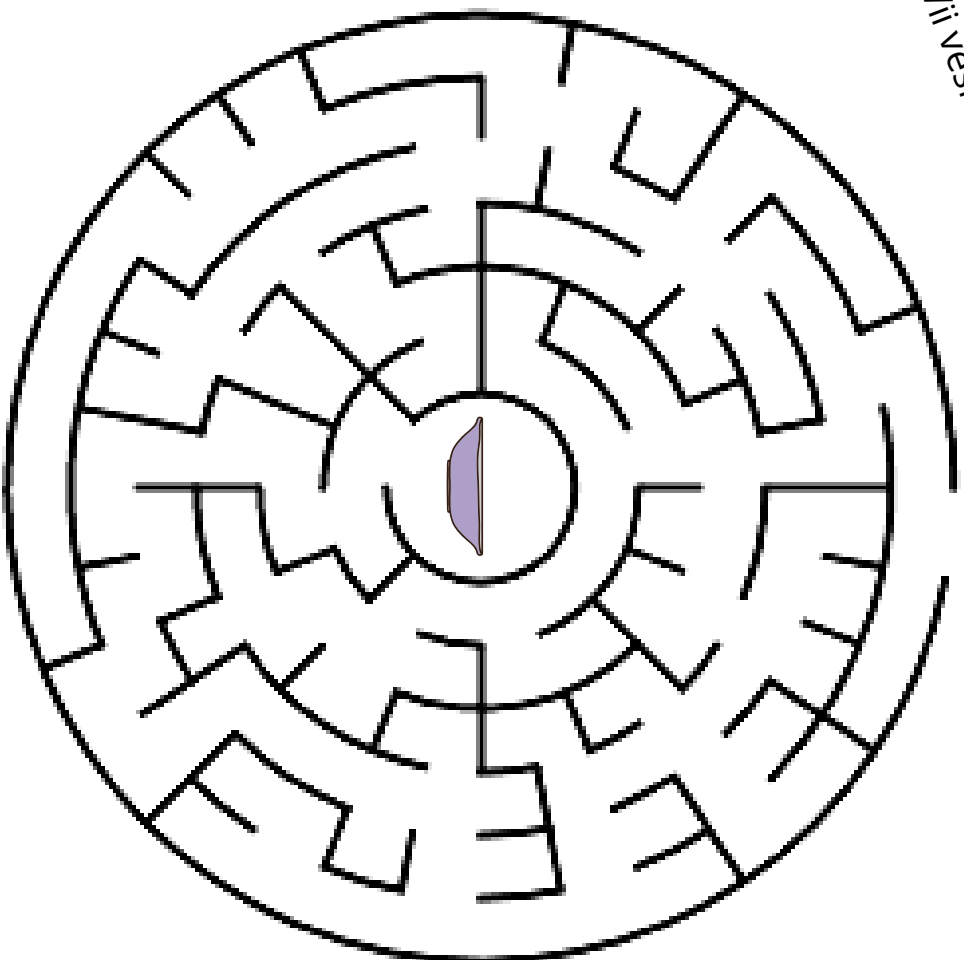
„Nõnda ütleb Issand,
kes sind on loonud: Ära karda,
sest ma olen sind lunastanud,
ma olen sind nimepidi kutsunud,
sa oled minu päralt!“
Jesaja 43:1

„Nõnda ütleb Issand,
kes sind on loonud: Ära karda,
sest ma olen sind lunastanud,
ma olen sind nimepidi kutsunud,
sa oled minu päralt!“
Jesaja 43:1

„Nõnda ütleb Issand,
kes sind on loonud: Ära karda,
sest ma olen sind lunastanud,
ma olen sind nimepidi kutsunud,
sa oled minu päralt!“
Jesaja 43:1

Vii vesi ristimisvaagnasse!

Vii vesi ristimisvaagnasse!

